

Mogelijk geïnspireerd door het monument dat Harry van der Kamp en het Gesualdo Consort momenteel voor Sweelinck optrekken, hebben het Egidius Kwartet en het label Etcetera zich het niet makkelijk te hoog te schatten doel gesteld alle muziek uit de Leidse Koorboeken op te nemen. De liefhebber van renaissancepolyfonie staat een weergaloos project van zes dubbel-cd's te wachten. www.leidsekoorboeken.nl mag niet tussen zijn bladwijzers ontbreken!

Vier zangers uit Ton Koopmans Amsterdam Baroque Choir begonnen in 1995 het Egidius Kwartet, vooral om de muziek van onbekende zangmeesters uit het Habsburgse Rijk te laten klinken. Dankzij dit

Nederlandse zangkwartet weten we dat in de privé-vertrekken van Karel V, Margaretha van Oostenrijk, Filips II, of in de kerkdiensten die zij bezochten, niet alleen muziek van grootheden als Josquin des Prez of Nicolas Gombert klonk, maar ook van Nicolas Payen, Cornelius Canis, Thomas Crecquillon en Gheerkin de Hondt, om er maar een paar te noemen. Het is muziek van de excellente koormeesters voor illustere machthebbers die uiteindelijk ook de

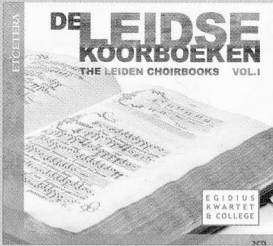
gewone man ter ore kwam, vooropgesteld dat zijn kerk op de hoogte bleef van nieuw repertoire. Door de enorme activiteit van de zogeheten 'getijdencolleges' had de Nederlandse kerkbezoeker bepaald geen klagen. De Pieterskerk in Leiden was zeker niet de enige kerk die getijdenzangers in dienst had, maar door een wonder zagen de protestantse beeldenstormers in 1566 juist hun koorboeken over het hoofd, en vormen de zes zogeheten Leidse Koor-

boeken een uniek document van de zestiende-eeuwse meerstemmige kerkmuziek in Nederland. De getijden zijn de zeven gebedsdiensten die kloosterlingen van metten (om 5 uur 's ochtends) tot completen (om 8 uur 's avonds) gewoon zijn te houden. Het zingen tijdens deze stipt geplande gebedsdiensten leidde in de vroege middeleeuwen tot het ontstaan van het gregoriaans. De getijden werden binnen de kerk overgenomen door het kapittel, het

ZELDZAAM REPERTOIRE UIT DE RENAISSANCE ONTSLOTEN

college van kanunniken. De kloosterlingen hielden het bij het gregoriaans, de kanunniken waagden zich na verloop van eeuwen ook aan meerstemmige zang. Naar voorbeeld van de kapittelkerken bestonden de getijdencolleges in parochiekerken vooral uit priesters, maar ook getalenteerde leken zongen mee; hun koren waren tussen de zeven en twaalf kelen groot. Zij waren niet zevenmaal per dag het jaar rond actief, maar met alle hoogtijdagen in het kerkelijk jaar - Kerstmis, Pasen, Hemelvaart, Pinksteren - en de stoet heiligen die de katholieke kerk destijds in verering had, was er zonder meer sprake van een flinke werkdruk. Claudin Patoulet, destijds koorleider in Haarlem en Leiden, componeerde fraaie getijdenmuziek, maar ging ook graag met zijn koorknapen de kroeg in, om niet zelden onbekwaam bij het altaar te verschijnen; het vele zingen voor God had zo zijn bijwerkingen. Voor dit monumentale opnameproject is het Egidius Kwartet uitgebreid tot het Egidius College, en op de eerste dubbel-cd zingen zij stemmige motetten van Thomas Crecquillon, Joachimus de Monte, Johannes Cleeff, Christian Hollander en Johannes Richafort, en de serene maar tegelijk optimistische 'Missa beati omnes' van Nicolas Gombert. Die repertoiremix, gekoppeld aan zangkwaliteit op internationaal niveau, levert een unieke serie op.

DOOR ARJAN VAN DIJK

DE LEIDSE KOORBOEKEN,
VOL. 1
EGIDIUS KWARTET & COLLEGE
ETCETERA KTC 1410

www.leidsekoorboeken.nl